

Horts casolans, una qüestió de gènere

12/2010 - **Medi ambient i Conservació.** Aquest article analitza un cas concret de les relacions de gènere en l'ús dels recursos naturals: els horts casolans en zones rurals de la Península Ibèrica. Considerant quins membres de la llar estan al càrrec dels horts, o les tècniques de maneig emprades, així com la distribució del terreny o la destinació dels productes cultivats, s'ha establert que el resultat final dels horts reflecteix el comportament que se suposa culturalment correcte segons el gènere en la societat.

En un intent d'entendre la importància de les relacions de gènere en l'ús dels recursos naturals, diversos autors han analitzat el paper de les dones en els horts domèstics. Com que molts horts són gestionats per diversos membres de la llar, és difícil identificar les diferències de gènere en el maneig dels horts. En aquest article fem servir un enfocament innovador per analitzar diferències de gènere en les característiques i maneig dels horts. Específicament, utilitzem informació sobre el predomini de diferents membres de la llar en la cura de l'hort per classificar els horts com d'homes, de dones, o compartits. Després comparem les característiques d'aquests tres tipus d'horts.

L'estudi va ser realitzat en tres zones rurals de muntanya de la península Ibèrica. Trobem que les responsabilitats del maneig dels horts són sovint compartides i que moltes característiques dels horts varien segons la distribució de les tasques. Els horts manejats per homes principalment són més grans, més allunyats de la casa, i tenen una millor exposició que els gestionats per dones. El gènere també influeix en el predomini de tècniques de maneig, la fertilització orgànica i els mètodes tradicionals de control de plagues predominen en els horts de dones. També trobem diferències en la destinació dels productes de l'hort: les dones afavoreixen el consum a la llar en comptes de la venda o el regal.

Finalment, els horts manejats principalment per dones tenen una major diversitat d'usos d'espècies i una major diversitat d'espècies per unitat d'àrea. Això pot ser degut al paper social de les dones. Per exemple les dones són les encarregades de la salut de la família pel que en els seus horts hi ha més plantes medicinals i per tant més diversitat. Per tant, les normes que determinen el comportament culturalment correcte per a homes i dones ajuden a explicar les diferències en les característiques, la composició, i l'estructura dels horts familiars.

Victoria Reyes-García

Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals

Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA)

"Gendered Homegardens: A Study in Three Mountain Areas of the Iberian Peninsula". Reyes-Garcia, Victoria; Vila, Sara; Aceituno-Mata, Laura; Calvet-Mir, Laura; Garnatje, Teresa; Jesch, Alexandra; Jose Lastra, Juan; Parada, Montserrat; Rigat, Montserrat; Valles, Joan; Pardo-de-Santayana, Manuel. ECONOMIC BOTANY, 64 (3): 235-247 SEP 2010.